

Daens Vandaag

driemaandelijks tijdschrift van het Priester Daensfonds

XXIII, 3, 15-09-1999

De zomervakantie zit er weer op. Traditiegetrouw had op de laatste zondag van augustus de IJzerbedevaart in Diksmuide plaats. Het werd een zonnige, rustige dag van de nazomer. Zo verliep ook de uitgesproken vredesmanifestatie op de weide. Praktisch zonder incidenten. Met heel veel oude getrouwen, zoals de vijffennegentigjarige man voor mij die alle liederen nog uit het hoofd en met enthousiasme meezong. Zijn eed van trouw was ontroerend. Maar er was ook veel aandacht voor de jeugd, de kinderen van nu, de toekomst van morgen. Daar speelden de stijlvolle en diepzinnige bindteksten van Wouter De Bruyne dikwijls op in en bij het 'Vaarwel mijn broeder', gezongen door een jonge knaap, ging een rilling van emotie over de IJzervlakte.

De terugkerende eisen van voorzitter Lionel Vandenberghe kan het Priester Daensfonds volledig onderschrijven. Het blijven oude eisen en het geduldige Vlaamse volk hoopt steeds verder op amnestie, zet zich verder schrap in Brussel, wacht op die eigen Vlaamse staat, een soevereine staat van vrede. Daarvoor kijkt dat voetvolk uit naar bewuste Vlaamse politici die niet alleen in de oppositie maar ook, eenmaal aan de macht, volop de Vlaamse kaart trekken... Hoop doet leven.

De herfst, die zich stilaan aankondigt, is dan ook weer de start van een nieuw werkjaar voor het Priester Daensfonds. Oktober wordt weldra traditioneel de maand waarbij wij ons met vele andere mensen van goede wille buigen over het probleem van en de strijd tegen armoede en achteruitstelling. Verder in dit blad verneemt u meer precieze gegevens daarover.

Als pragmatische mensen weten wij dat armoede van alle tijden en van alle volkeren is en dat wij het in vergelijking met Afrika, Azië, Zuid-Amerika nog goed hebben. De uitbuiting en sociale achteruitstelling ginds doen ons bijna het schaamrood op de wangen stijgen. Maar ook bij ons stijgt het aantal gezinnen dat het steeds lastiger krijgt om elke maand de eindjes aan mekaar te knopen. Statistieken spreken reeds van 25% in bepaalde gewesten. Overconsumptie, onvolwassen of roekeloze creditering, slachtoffers van gewetenloze reclame voor luxeproducten en allerhande prullaria? Begeleide budgettering: een enorme opdracht voor zovele welzijnswerkers. Wellicht ook een uitdagende taak waar het kan, voor ons, Daensisten!

Herman Slagmulder, voorzitter Priester Daensfonds

Daens Vandaag

Verantwoordelijke uitgever:

Herman Slagmulder
Boudewijnlaan 130, 9300 Aalst
☎ en 📠 053 / 77 68 53

Hoofdredactie:

Frans Van Campenhout
Loweidestraat 2, 1700 Dilbeek
☎ en 📠 02 / 567 94 98

Opmaak:

Erik D'Hondt
Wijgstraat 25A, 9320 Erembodegem
☎ en 📠 053 / 77 44 97

Kernredactie:

Luc Delafortrie sr., Peter Dauwe,
Erik D'Hondt, Luc Geeroms, Herman
Slagmulder, Machteld Van de Perre
en Emiel Van Schuylenbergh.

Coördinatie publiciteit:

Emiel Van Schuylenbergh

* * *

Priester Daensfonds

Sociaal-culturele vereniging aange-
sloten bij het Overlegcentrum van
Vlaamse Verenigingen (OVV), bij de
Vlaamse Culturele Koepel (VCK) en
bij de Cultuurraad van de stad Aalst.

Maatschappelijke zetel:

Stadhuis, Grote Markt 3, 9300 Aalst

Correspondentie-adres:

Parklaan 30 bus 10
9300 Aalst
☎ 053 / 77 40 12

Raad van Beheer:

Voorzitter

Herman Slagmulder

Ondervoorzitter

Willy De Turck

Secretaris

Luc Geeroms

Penningmeester

Emiel Van Schuylenbergh

Leden

Mieke Blommaert-De Schepper,
Peter Dauwe, Wouter De Bruyne,
Erik D'Hondt, Luc D'Hondt, Rob Li-
brecht, Roel Temmerman, Frans Van
Campenhout, Karel Van den Bossche
en Machteld Van de Perre.

Lidmaatschap van het Priester Daensfonds:

Jaarlijkse bijdrage: 500 BEF
Scholieren en studenten: 250 BEF
Ereleden: 1.000 BEF
Beschermdende leden: 2.000 BEF
Rekeningnummer: 432 -5245521-01

* * *

Kaftontwerp: Erik D'Hondt

PRIESTER DAENS - STEUNFONDS VOOR DE IJZERTOREN

Het IJzerbedevaartcomité is volop bezig met de museale invulling van de vierentwintig verdiepingen tellende IJzertoren.

Sedert 1 mei 1998 zijn de negen bovenste verdiepingen rond de
Eerste Wereldoorlog voor het publiek toegankelijk. In de derde
themaverdieping, de 'Sociale Ontvoogding van Vlaanderen', zal
speciale aandacht besteed worden aan de rol van Priester Daens
en de Daensistische Beweging in de ontvoogdingsstrijd.

Het bestuur van het Priester Daensfonds besliste actief en finan-
cieel mee te werken om zo de figuur van Daens en zijn gedach-
tegoed levendig te houden en te promoten.

Daarom werd een PRIESTER DAENS STEUNFONDS op-
gericht.

Stortingen kunnen gebeuren op:

KB 474-3100521-50

GKR 068-2174746-33

BBL 380-0043653-74

van Bedevaart naar de Graven aan de IJzer vzw, IJzerdijk 49, 8600
Diksmuide, met vermelding 'Pr. Daens steunfonds'

Giften van 1.000 fr. en meer zijn fiscaal aftrekbaar.

Bedevaart naar de Graven aan de IJzer vzw
ontving in 1998 en in 1999 reeds de som van 204.398 fr.:

Herman Valgaeren, Mol	1.000 fr.
Jozef De Smet, Aalst	2.000 fr.
Tony Derde, Aalst	1.000 fr.
Frans Van Campenhout, Dilbeek	1.000 fr.
Emiel Van Schuylenbergh, Aalst	1.000 fr.
Herman Slagmulder, Aalst	2.000 fr.
Erik D'Hondt, Erembodegem	1.000 fr.
Fam. Slagmulder-Van de Waeter, Erembodegem	1.000 fr.
Wilfried Dhondt, Ninove	1.000 fr.
Herwig Sonck, Denderleeuw	1.000 fr.
Richard De Grom, Welle	1.000 fr.
Vlaamse Kring "Land van Aelst", Aalst	4.000 fr.
Hedwig Keymeulen, Aalst	1.000 fr.
A. Daelman, Aalst	500 fr.
Grysolle, Aalst	1.000 fr.
Roel Temmerman, Aalst	1.000 fr.
Bart Boelens, Ninove	1.000 fr.
Luk Dhondt, Erembodegem	1.000 fr.
Priester Daensfonds, Aalst	80.000 fr.
Wouter De Bruyne, Aalst	1.000 fr.
Gemeentebestuur Ninove	42.882 fr.
Gemeentebestuur Denderleeuw	20.180 fr.
Gemeentebestuur Wortegem-Petegem	37.836 fr.

Werelddag tegen Extreme Armoede

Stop de Armoede!

Armoede is een onrecht.

Ieder mens heeft recht op een menswaardig be-

staan

PDF

Stop de armoede

PROGRAMMA

vrijdag 8 oktober 1999 om 20 u.

De Nieuwbeek, Nieuwbeekstraat 35, 9300 Aalst.

Panelgesprek "Tewerkstellingskansen voor kansarmen vandaag".

Organisatie: *Nieuwbeek*; ☎ 053 / 21 13 27

zaterdag 16 oktober 1999 om 14 u.30

Studio De Werf, Molenstraat 51, 9300 Aalst.

Opening Stopdag met toelichting en vraaggesprek.

Inleiding door Jean-Paul Vermassen.

Organisatie: *Priester Daensfonds*; ☎ 053 / 77 68 53

om 17 u.

Optocht doorheen het centrum van de stad Aalst.

Verzamelen aan het Rondpunt op de Grote Markt.

Organisatie: *werkgroep "Stop de armoede"*

om 19 u.

Happening in de feestzaal van het Technisch Instituut "Dames van Maria", Onderwijsstraat, (achter CC De Werf) met optreden van "De Illustratie met Mong & Magda".

Broodjes, soep en dranken aan zeer democratische prijzen.

Organisatie: *werkgroep "Stop de armoede"*

STEEDS GRATIS INKOM

Voor de zesde maal wil het Priester Daensfonds samen met velen extra aandacht geven aan deze problematiek en dit onder ogen brengen van velen. Wat Adolf Daens in zijn tijd voor de armsten realiseerde moeten ook wij verder zetten!

Alhoewel ons land in het *Wereldrapport Menselijke Ontwikkeling* wel hoog scoort wat betreft welvaart, nl.

mogen begroeten om verder contacten te leggen en plannen te maken om deze actie verder gestalte te geven.

16 oktober 1999

een vijfde plaats, maar slechts een elfde plaats behaalt waar het welzijn betreft, loopt hier nog heelwat mank. Aan de hand van getuigenissen van mensen uit de vierdewereld en de ervaringen van medestanders werd door de werkgroep Stop de armoede, waarin het Priester Daensfonds flink vertegenwoordigd is, een Eisenplatform opgesteld.

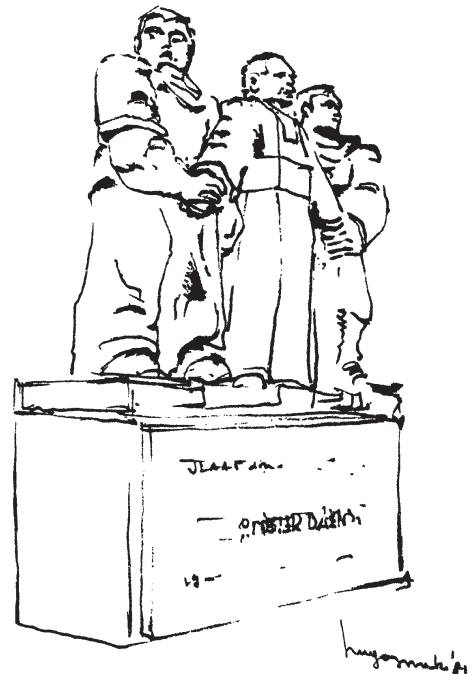
Dit platform is zowat de ruggengraat van onze manifestatie op 16 oktober. Als opening zal Jean-Paul Vermassen, godsdienstleraar aan het Sint-Maartensinstituut en bewogen door deze problematiek, ons een inleiding geven. Nadien is er gelegenheid tot open gesprek.

De hoofdschotel van de manifestatie is aansluitend een optocht door het centrum van Aalst. Tijdens deze rondgang zullen de zeven punten van het Eisenplatform kort toegelicht worden door iemand van de vierdewereld en een medestander.

Vanzelfsprekend houden we ook halt aan het standbeeld van priester Daens, waar als een eresaluut de menselijke waardigheid actueel staat.

Na de betoging worden allen uitgenodigd op een democratische hapening.

We hopen er dan ook veel leden te

Armoede is een onrecht. Armoede komt niet vanzelf. De sociale uitsluiting van mensen zonder werk, met lage scholing, met een zwakke gezondheid, leidt al te vaak tot mensenwaardige levenssituaties.

Daarom eisen wij:

1. Stop de werkloosheidsval

Het zijn de zwaksten in de samenleving die geconfronteerd worden met lonen die nauwelijks hoger - soms zelfs lager - zijn dan sociale uitkeringen. Hun arbeid wordt niet naar waarde geschat. Vaak is hun keuze ook beperkt tot onregelmatig werk op slechte uren, slecht betaald, slechte werkomstandigheden. De plaatselijke plannen voor werkgelegenheid dienen een reëel perspectief te geven voor de zwaksten.

2. Menswaardige huisvesting

Wantoestanden op de woningmarkt (huisjesmelkerij, opvangverblijven zonder vergunning,...) moeten bestreden worden. In de sociale woningbouw moet ook de woonomgeving de nodige aandacht krijgen. Een overheidsinitiatief is nodig tegen de te hoge huurprijzen.

3. Recht op cultuur

Tegenover het isolement waarin vele armen verkeren, moet het socio-cultureel aanbod ook voor hen openstaan. Zowel financiële als andere hindernissen dienen daarbij aangepakt.

4. Gratis onderwijs

De arme gezinnen worden in toenemende mate geconfronteerd met voor hen moeilijk of niet betaalbare schoolrekeningen. Wij eisen een coherente aanpak van dit probleem, dat zowel

het Vlaamse beleid, het plaatselijk beleid als de scholen aangaat.

5. Recht op menselijke waardigheid

Initiatieven die recht doen aan de waardigheid van de armen dienen ondersteund en aangemoedigd. Het is de enige werkelijke weg, om uit de vicieuze cirkel van de armoede te geraken.

Eisenplatform

6. Stop de uitsluiting uit de gezondheidszorg

Elke dag zijn er mensen die zich om financiële redenen niet of niet tijdig medisch kunnen laten onderzoeken of behandelen. Gezondheidszorg voor iedereen!

7. Recht op bescherming

Tegenover misleidende en opdringerige reclame en kredietverleningen moet kordaat ingegrepen worden. De agressieve manier waarop GSM's en andere luxeproducten aan de man gebracht worden, leidt tot ondoordachte

aankopen. Velen zijn zich maar achteraf bewust van de verbruikskosten. De schuldenberg bij de armen is fenomenaal hoog en vraagt om aangepaste beschermende maatregelen. Alleen op deze wijze kan de keuzevrijheid ook van zwakkere medeburgers gegarandeerd worden.

AALST 16 OKTOBER 1999 - De optocht "Stop de Armoede" wordt voorafgegaan door een Openingszitting in De Werf (14 u.30).

Herman Slagmulder, voorzitter van het organiserend Priester Daensfonds, geeft er het woord aan Jean-Paul Vermassen. Nadien gelegenheid tot vraagstelling. Einde omstreeks 16.45 u. met aansluitend de betoging

Armoede: niet alleen voor specialisten

door de Aalsterse binnenstad.

Jean-Paul Vermassen, lic. godsdienstwetenschappen, is reeds 20 jaar leraar aan het Aalsterse Sint-Maartensinstituut. Tot zijn opdracht behoort ook het begeleiden van kinderen met moeilijkheden.

Drugs, ontwrichte gezinnen, leerlingen die zwanger worden... Scholen worden ermee geconfronteerd. "Ik ben geen expert in kansarmoedebestrijding, maar ik ben ermee begaan. De samenleving moet structureel zorgen dat er iets is, een vangnet dat verhindert dat mensen in de diepste miserie terecht komen." Jean-Paul Vermassen is ervan overtuigd dat armoede niet iets is dat afgeduwd mag worden op de welzijnssector alleen, maar dat het een zaak is van de ganse samenleving. "Wat kunnen wij doen?" is dan ook een vraag die zeker aan bod zal komen.

Het Priester Daensfonds richt reeds sedert 1994 jaarlijks een zitting in waar dieper ingegaan wordt op het onrecht van de armoede. Soms

komt daarbij de focus op een doelgroep (bijv. jongeren, vorig jaar, met jeugdwelzijnswerker Luc Jaminé uit Gent) of een beleidsdomein (bijv. tewerkstelling of huisvesting). Sommige sprekers, zoals prof. Ulrich Libbrecht, wezen op structurele onrechtvaardigheid in onze manier van samenleven.

Jean-Paul Vermassen vindt dat "armoede geen simpel probleem is", zodat je ook niet met simpele slogans kan komen aandragen. Hij stelt vast dat onze collectieve geluksdroom heel vaak een materiële droom is, zowel voor arm als voor rijk. Kunnen beiden van elkaar leren?

Als onderwijsman zal Vermassen zeker stilstaan bij het onderwijs.

Het geven van extra aandacht, eerste opvang, bewustmaking rond oorzaken van "moeilijk gedrag"... daarrond kan nog veel gedaan worden.

Peter Dauwe

De inleider Jean-Paul Vermassen

Zondag 20 juni 1999 één week na “de moeder van alle verkiezingen”, had de jaarlijkse Daensdag plaats in Aalst. Weliswaar een ietwat traditioneel programma met bloemenhulde, eucharistieviering, academische zitting en toespraken allerhande, maar alleszins met een opvallende publieke belangstelling en dit niet enkel vanwege “de Aalsterse kern”.

Aan het Daensmonument op het Werfplein hield Wouter De Bruyne, lid van de Raad van Beheer van het PDF, een korte maar opgemerkte toespraak waarbij hij niet aarzelde Daens te vermelden in de rij van *dwarsslagers die tegen de stroom invaren, eigenzinnig maar belangeloos, zoals o.m. de Griekse wijsgeer Socrates, de zachtzinnige Christus en de asceet Gandhi*.

Spreker besloot zijn toespraak als volgt: *Denken en danken liggen niet ver van mekaar. Daarom staan wij hier, een gebaar dat getuigt van bezinning over de actualiteit. Want onrecht en uitbuiting veranderen van mom maar zijn van alle tijden. En elke generatie kan best een priester Daens gebruiken om de kooplieden uit de tempel te drijven. Zo waart ook in deze stad nog naamloze armoede rond en Vlaanderen is nog niet wat het zou moeten zijn: zelfstandig, vreedzaam gekneet en verdraagzaam*.

De eucharistieviering in de decanale Sint-Martinuskerk werd eens te meer muzikaal opgeluisterd door het stijlvolle koor “Canticorum Jubilo” uit Moorsel, begeleid door organist Kristiaan Van Ingelgem. Van prof. Piet Thomas, priester-dichter en tevens “op en top Aalstenaar”, kon wel verwacht worden dat ook hij klare en duidelijke taal zou hanteren. In zijn homilie - een historische terugblik op het tragische leven van Adolf Daens - legde Prof. Thomas vooral de nadruk op het feit dat Daens én als priester

én als politicus in scherp conflict kwam met de toenmalige kerkelijke instanties.

Een paar citaten ter illustratie: (...) *Het engagement van priester Daens verdient bewondering omdat hij de sociale dimensie van de religie verkoos te bevorderen in overeenstemming met de inspiratie die van de encycliek Rerum Novarum was uitgegaan*.

Feestelijke Daensdag te Aalst

Driejaarlijkse Daensprijs voor historica Machteld Van de Perre.

Herman Suykerbuyk huldigt Daens als “Vlaams-sociale voorganger”.

(...) *Het politiek Credo van Adolf Daens was vooral gesteund op de grote noden van zijn tijd; het klaagde*

Wouter De Bruyne tijdens zijn toespraak aan het monument.

Zij zullen hem niet temmen...

onverbloemd de sociale tegenstellingen aan. Ik wil van hem geen heilige maken maar de manier waarop hij het profetische aspect van zijn priesterschap waar maakte, met de beginselvastheid, de bijbelse geïnspireerdheid en de intellectuele weerbaarheid die hem kenmerkten, dwingt ook nu nog de diepste bewondering af.

De academische zitting in de feestzaal van het Aalsterse stadhuis mocht zich verheugen in een opvallende belangstelling vanwege de plaatselijke persvertegenwoordigers. In zijn welkomstwoord wees PDF-voorzitter Herman Slagmulder er het stadsbestuur op dat na circa drie jaar palaver, getreuzel en uitstel nu eindelijk eens klare wijn zou mogen geschonken worden inzake het door het PDF ingediende “Ijzertorenproject”(1). Schepen Willy Van Mossevelde die het stadsbestuur op de Daensdag vertegenwoordigde, bleek het ongenoegen van het PDF duidelijk te hebben begrepen gezien zijn “groet namens het stadsbestuur” grotendeels gewijd was aan dit hangend dossier. De indrukwekkende gelegenheidstoespraak van Herman Suykerbuyk over “Vlaan-

deren in het Europa van morgen” (als sluitstuk van de PDF-reeks “Vlaanderen gisteren, vandaag, en morgen”) was een overtuigend pleidooi voor de belangrijke rol die Vlaanderen in het “Europees concert” dient te vervullen.

De uitreiking van de driejaarlijkse Daensprijs aan historica Machteld Van de Perre voor haar diepgaande studie van de sociale en culturele organisaties van de Daensisten (2) vormde het sluitstuk van een geslaagde Daensdag.

Emiel Van Schuylenbergh

(1) zie *Daens Vandaag*, 15.05.99, blz. 1.

(2) zie *Daens Vandaag*, 01.03.97, blz. 13; 15.05.97, blz. 10/13; 15.05.99, blz. 4/5.

Schepen Willy Van Mossevelde, namens het Stadsbestuur; spreker Herman Suykerbuyk en Willy De Turck, ondervoorzitter van het Priester Daensfonds.

Poppe wordt algemeen geroemd als een briljante en veelzijdige persoonlijkheid, een sociaal bewogen intellectueel, een begenadigd godsdienstpedagoog. Veel minder bekend is dat hij ook een overtuigd Vlaming was en zich zijn leven lang actief ingezet heeft voor de rechtmatige eisen van het Vlaamse volk. We weten dat heel wat ‘petits vicaires’ hun verantwoordelijkheid opgenomen hebben en, ondanks onverschilligheid en verzet van hogere kerkinstanties, in belangrijke mate bijgedragen hebben tot het behoud van de culturele eigenheid, tot Vlaamse bewustwording en fierheid. Poppe heeft onder hen een belangrijke plaats ingenomen. Maar in de officiële biografie die priester Odilo Jacobs onmiddellijk na de dood van Poppe geschreven heeft op last van kardinaal Mercier, werd dit facet van Poppes persoonlijkheid doodgewezen. Decennia lang werd Poppe dan ook voorgesteld als een vrome en apostolische priester, een toonbeeld en een ‘heilige’ die braaf in de pas liep van de bisschoppelijke instructies en geen begrip kon opbrengen voor de strijd van zijn volk voor het bewaren van de eigen identiteit. Pas in de jaren tachtig werd dit eenzijdige en onvolledige beeld aangevuld in de boeken van Fernand Van de Velde.

Het mag misschien vreemd lijken dat ook de naam Poppe in verband wordt gebracht met priester Daens. Edward Poppe werd in december 1890 in Temse geboren. Hij was dus maar goed acht jaar toen priester Daens op 9 april 1899 op het schietplein Willem Tell op Cauwerburg in Temse een grootse meeting gaf waarop volgens de ‘daensisten’ duizenden aanhangers aanwezig waren. In Temse was al van in 1893 een christen-democratische groep actief die aansluiting vond bij de christen-democraten van Aalst en Ninove en in 1895 en 1899 deelnam

aan de gemeenteraadsverkiezingen. Onder de enthousiaste aanhangers van Daens op die meeting in Temse bevonden zich ook Edwards vader Désiré en oom Juliaan. In de bakkerij van zijn vader hing de ‘almanak’ van de daensisten en de bladen ‘Klokke Roeland’ en ‘De Werkman’ werden er geregeld gekocht en gelezen. Edward hoorde thuis vaak vertellen

Edward Poppe: ook een bewuste Vlaming!

over Daens en zijn sociale strijd, de opkomst van het socialisme en de eerste werkstakingen.

Bewust Vlaams en sociaal is hij evenwel pas een drietal jaren later geworden bij de Broeders van Liefde, die in Temse een middelbare school hadden. Broeder Silverius had er een ‘Vlaamsche Taalbond’ gesticht en zijn leden namen actief deel aan een groots opgezette Guldensporenherdenking in juli 1902. Tijdens de vakantie voerde Edward brood rond en kwam hij in contact met het gewone Vlaamse volk. In 1905 werd hij lid van de studentengilde ‘Temsche Voorwaarts!’ en aan het Klein Seminarie van Sint-Niklaas trad hij toe tot het Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond (AKVS). Hij nam deel aan Vlaamse gouddagen, had een grote bewondering voor Gezelle Verriest, Rodenbach, Streuvels, Van Cauwelaert en Dosfel. Hij gaf voordrachten en organiseerde gespreksronden over Vlaamse, sociale en culturele onderwerpen. Van 1912 tot

1916 was hij ‘voorzitter’ van ‘Temsche Voorwaarts!’ Hij verdedigde de oprichting van een Vlaamse universiteit in Gent, maar toen de Duitsers in 1916 met zo’n universiteit begonnen stond hij voor een moeilijke keuze. In het Waasland had het activisme veel aanhangers en ruim een vijfde van de ingeschreven studenten in het eerste academiejaar waren Waaslanders en goede bekenden van Poppe. Maar uiteindelijk weigerde hij de universiteit te ontvangen uit de handen van de Duitse bezetter omdat hij meende dat “de eenheid en integriteit van de Vlaamse Beweging erdoor zullen worden geschaad”.

Als kersverse onderpastoor in de arbeidersparochie Sint-Coleta in Gent trachtte hij van 1916 tot 1918 met eigen middelen en met giften van welgestelde burgers de ergste armoede te lenigen. Zelf verkoos hij arm te zijn onder de armen. Hij had ook contacten met niet-gelovigen en bleef contacten onderhouden met activisten die hem vaak om raad kwamen vragen. Een engagement dat niet de goedkeuring wegdroeg van zijn pastoor, die hem meermaals verwijten maakte en hem uiteindelijk verbood “nog langer zijn beste krachten te verspillen aan de ontrouwe kudden ten nadele van de goede gemeente”. Mee omwille van zijn wankele gezondheid werd hij in oktober 1918 – net voor de Wapenstilstand – benoemd tot directeur van de zusters van Sint-Vincentius a Paulo in Moerzeke, waar hij rust en stilte vond. Na de oorlog verzette hij zich tegen de activistenjacht en de repressie. Hij was diep verontwaardigd toen hij vernam dat Pieter Dierckx, de directeur van de tekenacademie in Temse bij wie hij nog les had gevolgd, door de gemeenteraad van Temse was geschorst en gebroodroofd, en dat Lodewijk Dosfel, die hij zeer waardeerde, in 1920 door het Belgische gerecht tot

tien jaar opsluiting werd veroordeeld. Met aandacht en bezorgdheid volgde hij de slechter wordende relatie tussen het AKVS en de kerkelijke overheid. Hij was van oordeel dat de Kerk de studentenbeweging moest steunen, want de Vlaamse ontvoogding moest gepaard gaan met een religieuze, zedelijke en sociale verheffing van het volk. De leuze “Alles voor Vlaanderen” moest onafscheidelijk verbonden blijven met “Vlaanderen voor Kristus”. Hij geloofde dat een herstructurering van de Belgische staat op federale grondslag de enige waarborg was voor Vlaanderens toekomst. Maar door de pauselijke brief ‘Cum Semper’ en de daarop volgende bisschoppelijke richtlijnen van begin 1921 kregen priesters verbod om over profane onderwerpen te spreken en te publiceren zonder toestemming van de bisschop. In de seminaries kon over de Vlaamse kwestie niet meer gediscuteerd worden. Poppe begreep dat deze richtlijnen heel wat priesters – en niet in het minst hemzelf – in zware gewetensnood brachten.

Op 18 september 1922 had kardinaal Mercier priester Poppe naar Mechelen ontboden om hem te vragen geestelijk directeur te worden in Leopoldsburg van geestelijken uit alle Belgische bisdommen – Walen en Vlamingen – die in het kamp van Beverlo hun legerdienst volbrachten, de zogenaamde cibisten. Mercier had veel waardering voor Poppe, die stichter en bezieler was van de Eucharistische Kruistocht als middel tot vernieuwde geloofsopvoeding. Daardoor kreeg Poppe de gelegenheid om met Mercier openhartig te spreken over de Vlaamse problematiek. Hij wees de kardinaal op de rechtvaardige eisen van de Vlaamse Beweging en op de gewetensnood waarmee heel wat Vlaamse leken en priesters worstelden. Ook in latere gesprekken en in

brieven kwam hij op dat onderwerp terug. Mgr. Simon, de biograaf van Mercier, schreef later dat de kardinaal van bij de eerste ontmoeting in Poppe de wijze, aangewezen priester had ontdekt en hem in vertrouwen had genomen om door hem te worden ingelicht, onder meer over de juiste toedracht van de naoorlogse Vlaamse Beweging.

In 1923-24 werden de spanningen tussen flaminganten en de kerkelijke hiërarchie groter. Vele Vlaamse studenten konden en wilden zich niet plooiën naar de kerkelijke richtlijnen. Poppe ging er evenwel van uit dat alle gezag van God komt en dat er geen breuk kon zijn tussen Vlaams-zijn en christen-zijn. Hij koos voor gehoorzaamheid en onderwerping. Dösfel, die hem enkele dagen voor zijn dood bezocht, getuigde: *“E.H. Poppe verlangde mij te spreken o.a. over de studentenbeweging waarvan de geest hem onrustwekkend scheen, omdat ze meer en meer haar sympathie en haar eerbied voor de hiërarchie verliest (...) Hij was de apostel van de hiërarchie en wenste de studentenbeweging onder de rechtstreekse leiding van de geestelijke overheid. Toen ik hem opwierp dat (...) dit thans voor mij onmogelijk scheen, was hij daardoor pijnlijk getroffen.”*

Priester Poppe werd op het einde van zijn leven bijna als een heilige vereerd omwille van zijn inzet voor een vernieuwd en authentiek christelijk leven. Zo had ook kardinaal Mercier het begrepen. Maar hij kon Poppes vlaamsgezindheid niet juist inschatten. En omdat de groeiende Vlaamse bewustwording het episcopaat steeds meer zorgen baarde, verbood hij aan priester Jacobs het Vlaamse aspect van het leven van Poppe in de biografie te behandelen. Poppe moest een Belgische heilige worden!

° Priester Poppe stierf op 10 juni 1924. ° Op 3 oktober 1999 wordt hij zalig verklaard door paus Johannes-Paulus II.

° Voornaamste informatiebronnen: Fernand Van de Velde, *Edward Poppe en de Vlaamse Beweging*, 1994; *Edward Poppe (brochure)*, 1998.

F.V.C.

Edward Poppe

De driejaarlijkse **Pil-Van Gastelprijs voor Geschiedenis** voor de periode 1998-2000 bedraagt 250.000 fr.

Gevraagd wordt: een uitgegeven of onuitgegeven oorspronkelijke en wetenschappelijk verantwoorde studie die kadert in de geschiedenis van de Vlaamse Beweging. De voorkeur gaat uit naar een biografische studie van een figuur of een monografische

eigendom van de organisatie.

De vzw. Perspectief Uitgaven bezit het voorrecht om de onuitgegeven bekroonde studie te publiceren, onder de voorwaarden die gebruikelijk zijn in het uitgeversbedrijf.

* * *

Op zondag 7 november: **Dom Modest van Assche-herdenking.**

Eucharistieviering om 11 u. in de Sint-Amanduskerk van Ten Bos in Erembodegem, gevolgd door bloemenhulde en een korte toespraak aan het Dom Van Assche-monument.

Info: 053 / 78 02 79

* * *

Op vrijdag 3 september overleed ons trouw lid (sinds 1991) **Frans De Haeck**. Hij was een man die in zijn werk en zijn politiek engagement zichzelf kon vergeten. Hij was een sociaalvoelend man, die zijn hele leven recht door zee is gegaan en steeds bereid was tot een vriendendienst.

* * *

Op vrijdag 3 september overleed in Nieuwerkerken **Oscar De Bruyn**, op tachtigjarige leeftijd. Hij was afkomstig uit een familie van Denderhoutem, die goed bevriend was met priester Daens. Zijn moeder was werkzaam in de familie van advocaat De Backer. Zo was Oscar van huis uit Vlaams en christen-democraat. Met al de kracht van zijn idealisme heeft hij zich ingezet voor Vlaanderen. Hij was stichter en erevoorzitter van de Volksunie Nieuwerkerken, medestichter en erevoorzitter van de Vlaamse kring "Land van Aelst" en lid van tal van Vlaamse verenigingen.

In de Kijker

studie van een groep of stroming uit de 19de of 20ste eeuw. De studie mag niet bekroond zijn met een prijs van de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse provincies of steden of met een belangrijke prijs toegekend door privaatrechtelijke of publiekrechtelijke instellingen. De jury oordeelt autonoom over de notie belangrijke prijs; als basisregel geldt daarbij een prijs van ten minste 50.000 fr.

Uitgegeven studies moeten gepubliceerd zijn in de loop van de drie jaar die voorafgaan aan de inleveringsdatum.

De studies moeten in het Nederlands gesteld zijn. Onuitgegeven werken moeten ingediend worden als typescript (schrijfmachine of tekstverwerker).

Aan de auteurs worden geen voorwaarden opgelegd op het vlak van woonplaats, nationaliteit, leeftijd of diploma's. Elke auteur kan maar één studie indienen. Studies die door drie of meer auteurs werden gerealiseerd, komen niet in aanmerking.

De studies moeten in vijfvoud en *uiterlijk op 3 januari 2001* overgemaakt zijn aan de secretaris van de jury: Frans-Jos Verdoodt, p/a. Lange Leemstraat 26, 2018 Antwerpen.

De ingezonden scripten blijven het

Het **verbond van Vlaamse Oudstrijders** (VOS) bestaat dit jaar tachtig jaar. Op zaterdag 2 oktober wordt dat in de zaal Leydaele te Wevelgem gevierd met een landelijk congres. Om 14 u.30 spreekt professor Matthias L. Storme over “Vlaanderen en Nederland: naar een verbond der Lage Landen”. Daarna zal professor Frans Van Mechelen het hebben over “80 jaar VOS: 1919-1999”.

Dr. Hugo Thibaut, algemeen voorzitter van het VOS-verbond, sluit de avond af.

Info: Verbond VOS, vzw, Hemelstraat

25-29, 2018 Antwerpen.
03 / 213 35 85

☎ 03 / 213 35 86

* * *

Op zondag 12 september vierden het echtpaar Luk D’Hondt, lid van de Raad van Beheer, en Agnes D’hondt hun **diamanten bruiloft**.

Bij deze gelegenheid werden ze letterlijk en figuurlijk in de bloemetjes gezet tijdens een grandioze receptie, waarop een uitgebreide delegatie van het Priester Daensfonds aanwezig was. Wij wensen hen nog vele jaren met een fijne gezondheid en een onverminderde ijver en werklust in dienst van ons aller Vlaanderen. Hou zee!

De jubilarissen met (voorlopig) het jongste kleinkind: een generatiekloof van 85 jaar!

ALGEMENE STATUTAIRE VERGADE- RING VAN HET PRIESTER DAENS- FONDS

**zaterdag 16 oktober 1999 om
10 u.**

**Land van Riem, Grote Markt 4, 9300 Aalst
Begroting 2000**

* * *

* * *

Op zondag 19 september had in Lede de **tiende Daensdag** plaats. Met een eucharistieviering in de Sint-Martinuskerk, met koorzang door het “Renaat van Daelekoor” van het V.V.V.G.-Aalst o.l.v. Edgar Van den Brulle, homilie door Pater Adriaan Aernouts o.p. en een gelegenheidsprentje. Traditiegetrouw kwamen de daensisten daarna bijeen in het lokaal ‘Soetekin’, waar ze een receptie en een broodmaaltijd aangeboden kregen en waar ze Vlaamse liederen konden meezingen en beluisteren.

Interbrew

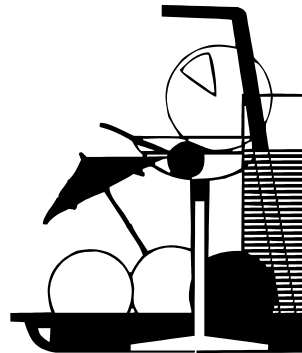
St. Jorisstraat 21 - 23
9300 Aalst
Tel.: 053 / 77 03 72
Fax 053 / 77 04 82

Ginette Hereman

Klein- en groothandel
horecabehoeften - alu-vormen
alle verpakkingen - pick-up letters
seizoen decoratie - doopartikelen

TAVERNE - RESTAURANT

't Land van Riem

Grote Markt 4 - 9300 Aalst
Tel.: 053 / 77 49 85

Weekdagen vanaf 10 u.
Zon- en feestdagen vanaf 11 u.
De keuken is doorlopend open vanaf 11 u.30

Voor vergaderingen, reünies en etentjes is er op
de 1ste verdieping een zaal ter beschikking

**Estaminet
Den babbelaer**

waar gezellig keuvelen
een kunst is

TAPAS VARIADAS
Spaanse Wijnen

Bourgondische sfeer
met een zuiders tintje

Klapstraat 3 - 9300 Aalst
Tel.: 053 / 77 58 96

Dagelijks open vanaf 16 u.
Zon- en feestdagen gesloten

**KEN JE DE ZEVEN
GOEDE REDENEN
OM JE HUWELIJSLIJST BIJ
DE STER TE LEGGEN ?**

BON

Stuur ons deze bon, U verneemt ze alle
zeven en U ontvangt kosteloos en
vrijblijvend een kosteloze dokumentatiemap

Naam _____
Adres _____
Gemeente _____
Huwelijksmaand _____

♂ DE STER

Kapellestraat 2-4-6
Molenstraat 6-7-9-13-16
9300 Aalst
Tel.: 053 / 21 19 30

PEDILUX N.V.

Kerkstraat 18 - 9300 Aalst
Tel. 053 / 78 00 42

SCHOENEN - mode en comfort
in verschillende breedten
ook voor losse schoenzolen

Orthopedische schoentechniek
Steunzolen
Voetverzorging
Podologie
Therapeutische kousen

Een degustatie in

VISRESTAURANT

KELDERMAN

De gezelligste manier om bij elkaar te zijn

terras - tuin - privé-parking

Gesloten op woensdag en donderdag

Parklaan 4 - 9300 Aalst

Tel.: 053 / 77 61 25

Fax: 053 / 78 68 05

KLEDING SINT-ELOOI

Esplanade 1 - 9300 Aalst

Tel.: 053 / 21 15 71

Antwerpia

BANKETBAKKERIJ

*als u houdt
van kwaliteit*

Geraardsbergsestraat 38
9300 Aalst
053 / 21 35 33

